

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології ,медичної психології та соціальної роботи
2023-2024 навчальний рік
Силабус освітнього компоненту
Соціальна психіатрія
вибірковий ОК
заочна форма навчання
Галузь знань 23 «Соціальна робота»
спеціальність 231 «Соціальна робота» ОПП «Соціальна робота»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
курс2

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри психіатрії ,наркології ,
медичної психології та соціальної роботи

Схвалено методичною комісією з проблем
терапевтичного профілю

Протокол від:
“_30_”06_____2022_ року № 8__

Протокол від:
“_25_”_08_____2022_ року № _1__

Завідувач кафедри
_____ проф.Кожина Г.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розробники силабусу:

1. Кожина Г.М., завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, професор, доктор медичних наук.
2. Терьошина І.Ф., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук

Дані про викладачів:

Викладачі:

Кожина Г.М. – завідувач кафедри, Терьошина І.Ф. – доцент кафедри, Мозгова Т.П. - професор кафедри.

Контактний тел. та E-mail викладача:

Кожина Г. М. +3806778960663, e-mail: hm.kozhyna@knm.edu.ua

Профайли викладача

<https://scholar.google.ru/citations?user=4YPDqB8AAAAJ&hl=ru>

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200615133>

<https://orcid.org/0000-0002-2000-707X>

<https://publons.com/researcher/1934513/hanna-kozhyna/>

Терьошина І.Ф. +380505509577, e-mail: if.teroshyna@knm.edu.ua

Профайли викладача

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=aezuv_EAAAAJ&view

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211453409>

<https://orcid.org/0000-0002-8112-2514>

<https://publons.com/researcher/1934787/tieroshyna-iryna/>

Очні консультації, заочні консультації. Он-лайн консультації: на платформі Moodle ,Zoom або Google Meet по середам кожного тижня о 14 годині за київським часом.

Локація: 61022, м.Харків, пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46.
Тел./факс (057) 738-10-68.

Бази кафедри: КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», КНП ХОР «Обласний наркологічний диспансер», ННМК «Університетська клініка» ХНМУ.

E-mail:

kaf.6med.psihiatrii@knm.edu.ua

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (практичні заняття 8:00-12:15 / 12:25-16:45 у відповідності з розкладом; лекції – 9:20-11:00, 13:20-15:00 у відповідності з розкладом).

Вступ

Силабус освітнього компоненту: «Соціальна психіатрія» складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Соціальна робота” та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 “Соціальна робота”, спеціальності 231 “Соціальна робота”.

Опис освітнього компоненту: освітній компонент «Соціальна психіатрія» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальної роботи з групою клієнтів, які потребують соціальної психіатричної допомоги

Предметом вивчення є: проблема психічного здоров'я індивіда в його взаємодії з оточуючим середовищем.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент пов'язаний з усіма дисциплінами надання соціальної допомоги.

Пререквізити освітнього компоненту: «Соціальна психологія», «Загальна та вікова психологія», «Фізіологія людини», «Соціально- психологічна профілактика девіантної поведінки»

Постреквізити освітнього компоненту: «Соціальна наркологія», «Медико соціальні основи здоров'я».

1. Мета та завдання освітнього компоненту:

1.1. Мета: надання студентам мінімуму знань та вмінь, необхідного для співпраці з іншими фахівцями, що працюють у сфері охорони психічного здоров'я.

1.2. Завдання:

1. Надати студентам інформацію про соціальне значення психічного здоров'я та психічних розладів, а також вживання психоактивних речовин (ПАР).

2. Сформувати у студентів уявлення про ознаки психічних розладів, підходи до їх класифікації та діагностики.

3. Проаналізувати загальні принципи медико-соціальної допомоги особам з психічними розладами та/або наркологічними проблемами, а також принципи взаємодії різних спеціалістів у процесі її надання.

4. Сформувати навички оцінювання потреб у соціальній допомозі та її планування при роботі з особами, що мають психічні 5 розлади та/або наркологічні проблеми

1.3. Компетентності та результати навчання

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової

	<p>активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p> <p>ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).</p> <p>ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.</p> <p>ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.</p> <p>ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.</p> <p>ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.</p> <p>ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.</p> <p>ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.</p> <p>ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.</p> <p>ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи</p> <p>ФК 20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах</p>
<p>1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:</p>	
<p>ПРН</p>	<p>ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.</p> <p>ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.</p>

	<p>ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.</p> <p>ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.</p> <p>ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.</p> <p>ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.</p> <p>ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 25. Вміти використовувати набуті знання під час праці із особами, які постраждали від військових дій та такими, яких визнано біженцями.</p> <p>ПРН 26. Орієнтуватися в базових питаннях фізіології та анатомії людини.</p> <p>ПРН 27. Опанувати знання з медичних питань, що можуть стосуватися соціально незахищених категорій населення для надання соціально-медичних послуг.</p>
--	--

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект

2. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень ,ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 23 «Соціальна робота»	За вибором	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: “ Соціальна робота ” 231	Рік підготовки:	
		2-й	-й
		Семестр	
		4й	-й

Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних –8 самостійної роботи студента - 82	Освітній ступень Бакалавр ОПП «Соціальна робота»	Лекції	
		2год.	год.
		Практичні, семінарські	
		бгод.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		82год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

2.1 Опис освітнього компоненту

2.1.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1.	Предмет та завдання соціальної психіатрії	1	вступна
2.	Сучасні психосоціальні фактори в генезі невротичних розладів	1	інформаційна
	Разом 2		

1.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Стигматизація та шляхи дестигматизації у хворих на психічні розлади	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, опрацювання лекційного матеріалу	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: залік
2.	Психосоціальна реабілітація психічно хворих	1	розповідь-пояснення, бесіда, опрацювання лекційного матеріалу, дебати	Поточний контроль: усне опитування, презентації Підсумковий контроль: залік
3.	Психоосвіта як невідіємна частина соціальної психіатрії	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, опрацювання лекційного матеріалу	Поточний контроль: усне опитування, доповідь Підсумковий контроль: залік
4.	Суїцидальна поведінка як психосоціальна проблема	1	розповідь-пояснення, бесіда, опрацювання лекційного матеріалу	Поточний контроль: усне опитування, презентації Підсумковий контроль: залік
6.	Основні причини, прояви та	1	розповідь-пояснення, бесіда, опрацювання лекційного матеріалу	Поточний контроль: усне опитування, презентації

	напрямки профілактики суїцидальної поведінки			Підсумковий контроль:залік
7.	Організація медико-соціальної допомоги особам з психічними розладами	3 1	розповідь-пояснення, бесіда,опрацювання лекційного матеріалу	Поточний контроль: усне опитування,презентації Підсумковий контроль:залік
8.	Дезадаптація людини в умовах суспільної кризи	1	розповідь-пояснення, бесіда,опрацювання лекційного матеріалу	Поточний контроль: усне опитування,презентації Підсумковий контроль:залік
9.	Соціальний аспект аддиктології	1	розповідь-пояснення, бесіда,опрацювання лекційного матеріалу	Поточний контроль: усне опитування,презентації Підсумковий контроль:залік
	РАЗОМ	6		

2.1.3.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Психічні епідемії та релігійні неоккульти	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
2.	Принципи класифікації та діагностики психічних розладів	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь, реферат Підсумковий контроль:залік
3.	Транскультуральні особливості в психіатрії	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь, презентація

				Підсумковий контроль:залік
4.	Проблеми обмеженої інтеграції психічно хворих в суспільство	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь, реферат Підсумковий контроль:залік
5.	Психосоціальні і аспекти шизофренії	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь на практичному занятті Підсумковий контроль:залік
6.	Основні причини, прояви та напрямки профілактики суїцидальної поведінки	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь на практичному занятті Підсумковий контроль:залік
7.	Психосоціальні і аспекти ранніх дитячо-батьківських відносин	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь на практичному занятті Підсумковий контроль:залік
8.	Непсихотичні психічні розлади у онкологічно хворих	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь на практичному занятті Підсумковий контроль:залік
9	Соціальні чинники непсихотичних психічних розладів у підлітків	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь на практичному занятті Підсумковий контроль:залік
10	Психопрофілактика дезадаптивних психічних порушень	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь на практичному занятті Підсумковий контроль:залік

11	Психокорекція дезадаптивних психічних порушень	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь на практичному занятті Підсумковий контроль: залік
	разом	82		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021. Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння здобувачами кожної теми дисципліни та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться відповідно до чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021. Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність (ПНД) у багатобальну шкалу, для дисциплін, що завершуються заліком проводиться відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для освітнього компоненту, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123

4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Проведення та оцінювання заліку

Оцінювання результатів вивчення ОК проводиться безпосередньо під час останнього заняття, яке проводиться науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. це підсумковий контроль, що проводиться після засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з ОК на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи. Оцінювання ОК проводиться по закінченні вивчення ОК у формі «заліку»

Підсумкове заняття передбачає такі контрольні елементи:

1.Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу, який включає наступне:

1) завдання з ОК, які охоплюють зміст навчального матеріалу підсумкового заняття відповідно до програми ОК

2) усне опитування

оцінювання теоретичних знань за всіма темами ОК оцінюються за таблицею:4

Таблиця 4:

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з ОК

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність;

	виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з ОК	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Оцінка з освітнього компоненту

Для ОК, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД.

Оцінка з ОК виставляється лише студентам, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Оцінки "Fх" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення освітнього компоненту, формою контролю якої є залік.

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів. Для ОК, формою контролю яких є «залік», сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

Після проведення семестрового контролю для ОК, або їх частин, що закінчуються формою контролю «залік», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності.

Таблиця 3 Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання для заліку:

1. Предмет та завдання соціальної психіатрії
2. Порушення сфер відчуття
3. Порушення сфери сприйняття
4. Порушення сфери пам'яті
5. Порушення уваги
6. Порушення сфери інтелекту.
7. Порушення сфери свідомості та самосвідомості
8. Організація медико-соціальної допомоги особам з психічними розладами
9. Транскультуральні особливості в психіатрії
10. Психосвіта як невідомна частина соціальної психіатрії
11. Психокорекція дезадаптивних психічних порушень
12. Психопрофілактика дезадаптивних психічних порушень
13. Психосоціальне при несприятливих психічних порушеннях
14. Соціальний аспект аддиктології
15. Проблеми обмеженої інтеграції психічно хворих в суспільство
16. Психосоціальні аспекти шизофренії
17. Суїцидна поведінка її причини
18. Напрямки профілактики суїцидальної поведінки
19. Несприятливі психічні розлади у онкологічно хворих
20. Психосоціальна реабілітація, як основа соціальної психіатричної допомоги

3.3. Питання для самоконтролю

1. Предмет і завдання соціальної психіатрії.
2. Значення стану адаптаційних механізмів організму і ЦНС для збереження психічного здоров'я.

3. Основні патогенетичні механізми психічної патології (біохімічні, імунологічні, нейрорефлекторні, нейродинамічні та ін.).
4. Основні класифікації психічних розладів.
5. Поняття про реєстри психічних розладів.
6. Правові принципи психіатричної допомоги.
7. Особливості догляду за психічно хворими (дорослими та дітьми)
8. Організація психіатричної допомоги.
9. Поведінкові прояви психічних розладів.
10. Поняття адекватності, адаптації та критики свого стану.
11. Сфери психічної діяльності людини.
12. Порушення сфер відчуття.
13. Порушення сфери сприйняття.
14. Порушення сфери пам'яті.
15. Порушення уваги.
16. Порушення сфери інтелекту.
17. Порушення сфери свідомості та самосвідомості.
18. Психосоматичні розлади.
19. Розлади адаптації.
20. Поняття стигматизації.
21. Поняття дестигматизації.
22. Психосоціалізація.
23. Психосоціальна реабілітація, як основа соціальної психіатричної допомоги.
24. Психокорекція в практиці соціального працівника.
25. Суїцидальна поведінка як проблема адаптації.
26. Поняття непсихотичних психічних розладів.

3.4.Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання студентів під керівництвом викладача з дисципліни проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними. За участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат, які можуть додаватись заохочувальні бали (не більше 10). В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів

Розрахунок балів:

1. Написання та захист (презентація) реферату за будь-якою темою програми 2-3 бали
2. Виконання та успішний захист самостійної індивідуальної роботи, проєкту тощо 4-6 балів
3. Участь або презентація стендового доповіді на конференції 7-8
4. Переможці (три перших призових місця) на олімпіаді або конференції 10

3.5.Правила оскарження оцінки.

Студент звертається із відповідним запитом до викладача, який переглядає наявні результати навчальної діяльності студента, що підлягають оцінюванню, при цьому за об'єктивних умов (виявлені технічні помилки) набрані бали можуть бути підвищені. У ситуації, коли студент претендує на вищий бал і вважає оцінювання результатів його навчальної діяльності необ'єктивним, на кафедрі створюється комісія, яка пропонує здобувачу у визначеній формі (усній/письмовій) продемонструвати рівень набутих знань, умінь і навичок з даного освітнього компоненту. Бали можуть підвищитися в тому випадку, якщо студент підтверджує задекларований ним рівень знань.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати заняття, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка. Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття;.До початку занять на базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку. Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Рекомендації щодо успішного складання ОК: активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Техніка безпеки. Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженій наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

- 1..Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна робота» у двох частинах. – Ч. 1. Теоретична частина. – 2-ге вид., перероб і доповн. – К., 2016. – 188 с.
Христюк О. Л. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник / О. Л. Христюк. – Львів: ЛьвДУВС, 2014. – 192 с
2. Соціальна психіатрія і наркологія : навчальний посібник. – /Г.А. Пріб. К. : ІПК ДСЗУ, – 2016. – 255 с.
- 3.Соціальна психіатрія: монографія / С.І. Табачников, І.Я. Пінчук, Н.О. Марута, Г.М. Кожина, М.В. Маркова та інш.-Київ 2015.-427 с.

Додаткова:

1. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці: навчальний посібник / Г.М. Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юр'єва та ін вид. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»,2019-344с.